

Aspekty vzdělávání úředníků

Článek se zabývá některými aspekty ve vzdělávání úředníků moderní veřejné správy. Úředník veřejné správy by měl mít nejen obecné znalosti o základních pojmech, ale také se musí orientovat ve své specializaci. Pro celou oblast vzdělávání je pak důležitá mezinárodní spolupráce a předávání vzájemných zkušeností. Vzdělávání úředníků je třeba považovat za neustálý proces, který se musí zdokonalovat a vytvářet příznivé podmínky pro všechny pracovníky.

Veřejná správa je oblastí, která prochází neustále dynamickým vývojem a proměnou jak po stránce formální, tak i po stránce obsahové. Vytváří se zcela nové pojetí moderní veřejné správy. To předpokládá nové přístupy k jejímu poznání a studiu. Dokonalé pochopení veřejné správy vyžaduje přistupovat k oblasti veřejné správy jako k systému, jehož aktuální stav je výsledkem historického vývoje a současně předvídáním vývoje nového.

V současné době ještě stále přetrvává někdy nedostatečný právní rámec dalšího vzdělávání a v mnoha resortech není systém vzdělávání pracovníků dostatečný. Podle některých vědeckých analýz současného stavu a v porovnání se situací ve vyspělých zemích EU byla navržena řada opatření, jež by vzdělávání úředníků u nás zlepšila. Vědecké studie konstatovaly, že příznačným rysem dosavadního stavu vzdělávání úředníků je mnoho aspektů. Ve svém článku bych se zaměřila pouze na některé z nich, které v současné době mají pro další vzdělávání uvedených subjektů důležitý význam, a proto je třeba na ně klást důraz.

Veřejná správa je oblastí, která vyžaduje především dokonalou znalost platné právní úpravy při jejím výkonu, ale současně je nutná znalost a schopnost pružně aplikovat dané právní předpisy a hledat nové možnosti jejich dovozené interpretace.

Občanská společnost se neustále vyvíjí. Má nové informační a komunikační potřeby a dožaduje se aktivní účasti v debatách o důležitých problémech správy. Moderní veřejná správa potřebuje pro řešení svých problémů nové metody a řešení, a to musí zabezpečit především její pracovníci a úředníci. Důležitou roli v oblasti vzdělávání pracovníků veřejné správy má i zapojování občanů, podnikatelů i nevládních neziskových organizací do řešení regionálních nebo místních problémů. V tomto směru se jedná především o projekty spolupráce mezi státní správou a samosprávou a nevládními neziskovými organizacemi. Hlavním přínosem je zlepšení komunikace v dané lokalitě, zapojení aktivní veřejnosti do rozhodovacích procesů, zpětná vazba zastupitelů i zaměstnanců veřejné správy.

Činnost veřejné správy a její formy v oblasti veřejného práva mají nejčastěji formu autoritativního rozhodování. Stále ve větší míře se ovšem uplatňují i formy další, zejména se uzavírají veřejnoprávní smlouvy na mnoha úsecích správy a prosazují se konzultace a poradenská činnost na všech úrovních. Místo dřívějších hierarchických systémů, předpisů a striktních psaných pravidel, nastupuje ve vztazích veřejné správy flexibilita, spolupráce a partnerství. Moderní veřejná správa tedy potřebuje vzdělané úředníky, kteří budou mít znalosti, nejen v základních pojmech veřejné správy, ale pochopí aspekty existence a fungování této oblasti. Musí se orientovat i v základních sociologických, psychologických a politologických aspektech veřejné správy.

Vzhledem k tomu, že při činnosti veřejné správy často subjekty správy vstupují také do oblastí práva soukromého, je nutná orientace nejen v dalších oborech veřejného práva, ale i práva soukromého,

především v oblasti práva občanského a obchodního.

Jak z uvedeného vyplývá, pro úředníka veřejné správy nestačí, aby měl znalosti a dovednosti platné a potřebné v celé oblasti veřejné správy, ale je zde potřebná i specializace. Specializace znamená seznámení se s vybranými oblastmi, problémy a aspekty veřejné správy. Samozřejmě nelze zapomínat ani na jazykové znalosti úředníků veřejné správy, vzhledem na důležitou mezinárodní spolupráci, která se v mnoha směrech poměrně dobře rozvíjí. Pracovníci veřejné správy musí mít nejen organizační schopnosti, umět komunikovat s lidmi a uplatňovat etické principy jednání, nacházet optimální cestu k řešení problémů občanů, ale i schopnost zvládat krizové situace.

V mnoha evropských zemích je vzdělávání chápáno komplexně a spočívá již v metodice konkursního řízení při přijímání pracovníků, přes jejich rozmístování, metodiku odměňování, kariérní systém až po celoživotní odborné vzdělávání. Jsou jasně stanovena nejen pravidla a předpoklady k výkonu veřejné služby, ale v poslední době se neustále více hovoří o zvyšování výkonnosti v této oblasti. V některých evropských zemích, ale i v jiných částech světa jsou speciálně zaměřené vysoké školy pro vzdělávání úředníků. V České republice se problematice vzdělávání úředníků, ale i zastupitelů věnuje soukromá vysoká škola CEVRO Institut, která již vychovala mnoho vysoce postavených úředníků a odborníků veřejné správy. V současné době dokonce otevírá zcela nový bakalářský studijní program „Praxe veřejné správy“, který je jedním z prvních profesních studijních programů a je akreditován až do roku 2029.

Studenti získají nejen perfektní znalosti veřejné právy v ČR, eGovernmentu, ale také znalosti v oblasti digitalizace veřejné správy a krizového a bezpečnostního managementu. Vyučující budou špičkoví odborníci z praxe, což zaručí kvalitní výuku. V rámci studia se pak mohou studenti seznámit i s činností řady institucí, subjektů veřejné správy a jejich organizací a v neposlední řadě s možnostmi dalšího rozvoje v této oblasti. Uvedený program nabízí praxi ve vybraných institucích a úřadech a možnost získat vynikající kontakty a mimo jiné široké pracovní uplatnění. Samozřejmostí jsou stipendijní pobyty na partnerských zahraničních univerzitách a navazující magisterský program a další výhody.

Škola vedle toho pořádá pro zastupitele a starosty každoročně vzdělávací kurzy a semináře, nejen z oblasti financování a veřejných rozpočtů, práv a povinností zastupitelů, ale zabezpečuje řadu vzdělávacích kurzů zaměřených na praktické otázky a modernizaci veřejné správy.

Vzdělávání na vysoké škole přispěje k tomu, že pracovníci veřejné správy se stanou aktivními činiteli

její celkové reformy a modernizace. Budou mít dobré podmínky pro práci, vlastní motivaci a budou spokojeni se svými dosaženými výsledky. Motivaci zaměstnanců pak neovlivňuje jen jejich finanční ohodnocení, ale celou řadu dalších uvedených aspektů.

Vzdělávání úředníků by mělo probíhat na všech stupních a ve všech oblastech veřejné správy, a to po celou dobu jejich kariéry. Základní vzdělání na vysoké škole je stejně důležité jako dobré zákony, postup a závazná pravidla. Zkušenosti z jiných zemí ukazují, že sebelépe propracovaná koncepce vzdělávání a stanovení společných postupů ještě neznamená konečný efekt. Uvedenou problematiku je třeba zkoumat a studovat ve všech jejich souvislostech a neustále zdokonalovat tento proces.

Systém vzdělávání pracovníků veřejné správy by měl využívat nejlepší zkušenosti s řízením a rozvíjením lidského kapitálu ve veřejném sektoru. Je potřeba používat moderních výukových vzdělávacích přístupů a technologií. Velmi vhodné jsou ve škole uskutečněné panelové diskuse, týmové projekty, analýza projektů, simulace a další aktivní metody učení v oblasti veřejné správy. Z hlediska obsahu by pak mělo vzdělávání rozvíjet znalosti a dovednosti potřebné pro efektivní přípravu a realizaci organizačních změn. Samotný proces reformy veřejné správy není myslitelný bez reformy vzdělávání pracovníků veřejné správy.

Jednou ze základních a současně zásadních činností státní správy i samosprávy je rozhodovací proces. Kvalita rozhodování do jisté míry pak závisí na tom, jak budou vyhodnoceny vstupní informace. Z těchto důvodů je důležité zkvalitnit předávání a zpracování informací a podmínkou je dobře fungující informační systém. Technicky a personálně dobře vybavená veřejná správa bude dobrou základnou pro informační společnost. Zlepšení komunikace na kontaktních místech má význam pro dosažení větší kvality, efektivnosti, spolehlivosti a rychlosti celé řady veřejných služeb.

Budování a zlepšování informačního systému je důležité nejen pro náš ekonomický rozvoj, ale i pro fungování v rámci EU. Nedostatečná výměna informací by se mohla stát překážkou zapojení České republiky do spolupráce s vyspělými zeměmi světa. Tato mezinárodní spolupráce předpokládá funkční provázání informačních struktur s jinými zeměmi. Základní podmínkou je ovšem vybudování efektivního a dobře fungujícího státního informačního systému. V důsledku by se pak zjednodušila komunikace mezi občanem a státem. Získávání informací pro občana by mělo být na jedné straně jednoduché a na druhé straně efektivní pro veřejnou správu.

Současné vzdělávání úředníků nekončí studiem na vysoké škole, ale je to neustálý proces, který klade důraz také především na problematiku vrcholového řízení. Zvyšování úrovně znalostí a dovedností vysokých státních úředníků je potřeba také průběžně zdokonalovat.

Závěrem je třeba říci, že proces vzdělávání pracovníků veřejné správy není jednoduchou záležitostí a bude potřeba mu ještě věnovat mnoho času. Je zřejmé, že předávání zkušeností z této oblasti na mezinárodní úrovni je stále na počátku, přičemž státní správa by měla mít v tomto ohledu určující roli.

doc. JUDr. Eva Horzinková, Ph.D.

Garant oborů Veřejná správa a Praxe veřejné správy na VŠ CEVRO Institut

Absolvovala právnickou fakultu UK. Je členkou rozkladové komise MD, členkou Poradního sboru MV ke správnímu řádu. Je odborníkem na správní právo a organizaci VS. Působí jako garant oboru

Veřejná správa na Vysoké škole CEVRO Institut.

Vysoká škola CEVRO Institut je soukromou vysokou školou práva, politologie, mezinárodních vztahů, ekonomie a bezpečnostních studií. Na českém vysokoškolském trhu působí čtrnáct let. Studentům z více než 30 zemí světa nabízí prestižní vzdělání, individuální přístup a špičkové vyučující. Vybrat si lze z bakalářských, magisterských i postgraduálních programů. Přednáší zde elitní profesori i experti přicházející z praxe justice, veřejné správy a byznysu.

Více informací o studijním programu „Praxe veřejné správy“ (Bc.) naleznete >>> [ZDE](#).

Více informací o studijním programu „Veřejná správa“ (Mgr.) naleznete >>> [ZDE](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Festival jako prestižní teambuilding](#)
- [Spojení Generali České a Právní ochrany D.A.S. přináší první výhodu: navýšení pojistného limitu na 5 milionů](#)
- [Kultura jako prestižní benefit: Proč by právní firmy měly sázet na „inteligentní zážitky“? Rozhovor s JUDr. Martinou Jankovskou](#)
- [Wolters Kluwer uvádí na český trh AI právní pracovní prostor Libra s integrovaným obsahem ASPI](#)
- [Jak ušetřit na energiích, aniž byste porušili zákon](#)
- [SLUTO DAŇOVÁ & ÚČETNÍ firma roku 2025: Kdo se letos zařadil mezi špičky oboru?](#)
- [Novela stavebního zákona, transparentní odměňování a AI v právní praxi: zveme na odborné konference Wolters Kluwer](#)
- [Zásady a principy soukromého práva jako základ moderní právní praxe. Proč má studium LLM smysl nejen pro právníky](#)
- [Kmenové listy v s.r.o. - právní rámec, převod a praktické dopady](#)
- [Executive LLM: Prestižní milník pro právní profesionály. Business Institut otevírá jarní cyklus již 1. března](#)
- [ČEZ jako první v České republice spustil 1000. dobíjecí stojan pro elektromobily](#)